Magiczny Kraków

Pałac otwarty dla gości

2015-04-17

Od 16 kwietnia (czwartek) Pałac Biskupa Erazma Ciołka przy ul. Kanoniczej 17 – Oddział MNK - został udostępniony dla publiczności. Na gości Muzeum czekają takie wspaniałe skarby sztuki średniowiecznej, jak: Madonna z Krużlowej, Osiołek Palmowy z Szydłowca, Chrystus w Ogrodzie Oliwnym Wita Stwosza, Epitafium Wierzbięty z Branic, czy też – po raz pierwszy zrekonstruowane – tabernakulum z Wawelu Jana Marii Padovana.

Po rocznej przerwie spowodowanej względami konserwatorskimi znów można zwiedzać galerie w Pałacu Biskupa Erazma Ciołka – drugiej po Wawelu wczesnorenesansowej budowli w Krakowie.

Dwa gotyckie budynki, przedzielone wjazdem, przekazała kapituła krakowska biskupowi płockiemu Ciołkowi. Ten człowiek renesansu, humanista, dla kariery sfałszował swój rodowód, by zyskać szlachectwo. Ale też jego zasługą było sprowadzenie na Wawel z Włoch Franciszka Florentczyka. On to przebudował biskupowi w latach 1503-1505 na wielki dwór z sienią - najokazalszy dom przy tej ulicy.

Po śmierci Ciołka w tym domu, a nie w pałacu biskupim, mieszkali biskup Piotr Tomicki, a potem kardynał Jerzy Radziwiłł. Szwedzi zniszczyli pałac, a potem kapitule odebrali go Austriacy. Przez dwa ostatnie wieki był m.in. siedzibą więzienia dla księży, Urzędu Probierczego i Studia Filmów Animowanych. Użytkownicy tak go zdewastowali, że stracił reprezentacyjny charakter i popadł w ruinę. W 1996 roku budynek przekazano w użytkowanie Muzeum Narodowemu w Krakowie. Remont trwał klika lat, kosztował blisko 20 mln zł, lecz pałac odzyskał dawny blask. W 2007 roku udostępniono go publiczności.

W przestronnych salach na I piętrze mieści się **Galeria Sztuki Dawnej Polski XII-XVIII wieku**. Można tam podziwiać polichromie z różnych epok, średniowieczne i renesansowe okna, autentyczne belki stropowe, piękne detale architektoniczne oraz wspaniałe skarby sztuki. Prezentowanych jest tam ok. **300** dzieł wybranych z kolekcji sztuki staropolskiej MNK liczącej ok. 2000 obiektów – najlepszej w Polsce. Najstarsze dzieła mają blisko **900 lat**, najmłodsze – ponad **200**.

Najcenniejsze są skarby z epoki gotyku i wczesnego renesansu, a wśród nich takie perły, jak: najpiękniejsza z Pięknych Madonn - **Madonna z Krużlowej**, najstarsze polskie epitafium wykonane dla **Wierzbięty z Branic**, stolnika krakowskiego i starosty sanockiego, rzeźba **Wita Stwosza** Chrystus w Ogrójcu. Ciekawą częścią ekspozycji jest sala przybliżająca staropolskie obyczaje pogrzebowe – fascynujące świadectwa ówczesnej obyczajowości - m.in. portrety trumienne, katafalk w kształcie gryfa, szaty liturgiczne.

Sztuka Cerkiewna Dawnej Rzeczypospolitej, znajdująca się na parterze pałacu, obejmuje ok. **300** dzieł, wybranych z jednej z najstarszych i najcenniejszych w Europie Środkowej kolekcji sztuki cerkiewnej. Znajdują się tam przede wszystkim dzieła pochodzące

z południowo-wschodnich terenów przygranicznych dawnej Rzeczypospolitej. Najważniejszą częścią zbiorów są bezcenne ikony piętnasto- i szesnastowieczne z rejonu Karpat, nazywane też zachodnioruskimi. Ciekawym elementem ekspozycji jest część ikonostasu z Lipowca na Kijowszczyźnie. Jego piękna, ażurowa struktura nadaje sali wystawowej charakter wnętrza cerkiewnego.

W piwnicach Pałacu znajduje się ekspozycja **Kraków na wyciągnięcie ręki**. Rzeźba architektoniczna ze zbiorów MNK. Obejmuje ona 800 fragmentów najcenniejszych rzeźb architektonicznych z całej Polski, pochodzących m.in. z kościoła Mariackiego, katedry krakowskiej czy katedry gnieźnieńskiej. Są to elementy oryginalne, wykonane z kamienia, lub gipsowe odlewy rzeźb – z portali, zworników, nagrobków królewskich. Na co dzień rzeźby te – świadectwa ponad tysiącletniej historii architektury w Polsce – trudno oglądać z bliska ze względu na niedostępne położenie.

Ponowne otwarcie dla publiczności Pałacu Biskupa Erazma Ciołka uświetni prezentacja w salach wystaw zmiennych wyjątkowego dzieła: c**yborium czyli tabernakulum z katedry na Wawelu autorstwa wybitnego rzeźbiarza włoskiego Padovano**.
Renesansowy artysta Jan Maria Padovano stworzył cyborium w latach 30. XVI wieku na zlecenie biskupa Piotra Tomickiego, podkanclerzego, wybitnego humanisty, który był królewskim powiernikiem i jednym z głównych mecenasów sztuki w Polsce tamtego czasu. Tabernakulum stało w prezbiterium katedry, na lewo od ołtarza głównego, niedaleko nagrobka Władysława Łokietka. W roku 1605 tabernakulum przeniesiono do kaplicy Mariackiej, wkrótce rozebrano je całkowicie. Elementy rzeźbiarskie dzieła uległy rozproszeniu. Marmurowe cyborium w formie tempietta (mała kolista świątynia) trafiło do kościoła w Modlnicy k. Krakowa. Dwa anioły, które znajdowały się po bokach tabernakulum, zakupiono do Muzeum Narodowego w roku 1893 z krakowskiego warsztatu kamieniarskiego Edwarda Stehlika. Pokaz, który zaprezentuje MNK, jest pierwszą od kilku wieków próbą rekonstrukcji cyborium wawelskiego. Zobaczymy tabernakulum poddane konserwacji w pracowni Konserwacji i Restauracji Rzeźby Kamiennej, Ceramiki i Stiuku na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, zestawione z aniołami adorującymi ze zbiorów MNK.

Z okazji otwarcia Pałacu Biskupa Erazma Ciołka zapraszamy także do zwiedzania galerii z przewodnikami, uczestnictwa w wykładach oraz w koncercie. W dniach 18 i 19 kwietnia 2015r. wstęp do Pałacu będzie bezpłatny.

Pałac Biskupa Erazma Ciołka ul. Kanonicza 17- Oddział MNK
pn - nieczynne
wt - sob - 10.00-18.00
nd - 10.00-16.00

Program wydarzeń towarzyszących ponownemu otwarciu Pałacu Biskupa Erazma Ciołka:

16.04.2015 Czwartek
Wstęp 1 zł

16.30 - oprowadzanie po Galerii Sztuka Dawnej Polski XII-XVIII w.
prowadzący: Sonia Bała

18.00 - spotkanie kuratorskie
Tytuł: Jan Maria Mosca zwany Padovano (ok. 1493-1574). Renesansowe sakrarium fundacji bp. Piotra Tomickiego (1533-1536). Dzieje i konserwacja.
Prowadzący: Paula Musiał, Tomasz Zaucha
Miejsce: sala wystaw zmiennych

17.04.2015 Piątek
wstęp 1 zł
16.30 - oprowadzanie po Galerii „Sztuka Cerkiewna Dawnej Rzeczypospolitej"
Prowadzący: Magdalena Ludera
18.00 - wykład: Mandylion - wizerunek Chrystusa na chuście
Prowadzący: Mirosław Kruk
Miejsce: Sala Cnót

18.04.2015 Sobota
Dzień Wolnej Sztuki w MNK
wstęp bezpłatny

Godz. 12.00 Galeria Sztuki Dawnej Polski XII-XVIII w.
Spotkanie przy dziele: Piękna Madonna z Krużlowej
Prowadzący: Mateusz Chramiec

godz. 12.00 - Galeria Sztuki Cerkiewnej Dawnej Rzeczypospolitej
Spotkanie przy dziele: Mandylion
Prowadzący: Ewelina Cwetkow

godz. 12.00 - Wystawa: Kraków na wyciągnięcie ręki
Spotkanie przy dziele: Grobowiec Króla Władysława Łokietka
Prowadzący: Bartłomiej Cichoń, Tomasz Kida

godz. 18.00 - Koncert w wykonaniu studentów Akademii Muzycznej
Miejsce: Sala Cnót

19.04.2015 Niedziela
Wstęp bezpłatny

Oprowadzanie po galeriach:
godz. 12.00 Galeria „Sztuka Dawnej Polski XII-XVIII w".
Prowadzący: Marta Witoń

godz. 12.00 Galeria „Sztuka Cerkiewna Dawnej Rzeczypospolitej"
Prowadzący: Anna Warzecha

Magiczny Kraków

godz. 12.00 Wystawa Kraków na wyciągnięcie ręki
Prowadzący: Anna Sokulska